

TALOUSARVIOALOITE 1276/2006 vp

Määrärahan osoittaminen valtionosuuden perusteena käytettävän yksikköhinnan korottamiseen teattereiden osalta

Eduskunnalle

Suomalainen teatteri elää taiteellisen toiminnan näkökulmasta hyvää kautta, ja suomalaisten teatterissakäyntiaktiivisuus on maailman huippuluokkaa. Sen sijaan teattereiden taloudellinen tilanne on muodostunut koko suomalaista teatteritoimintaa uhkaavaksi.

Vuodesta 2000 vuoteen 2005 teattereiden valtiontuki kasvoi vain 6 %, kun samana aikana palkkakustannukset teattereissa ovat nousseet noin 16 %. Työvoimakustannusten muodostaessa valtaosan teattereiden menoista on teattereiden julkisen tuki vuodesta 2000 alkaen siis reaalisesti pienentynyt noin 10 %. Vuoden 2006 talousarvio on voimistanut tätä kehitystä entisestään.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta koskevan lain (635/1998) mukaan museon, teatterin ja orkesterin ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta mainituista toiminnoista aiheutuviin käyttökustannuksiin 37 prosenttia rahamäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle museota, teatteria ja orkesteria varten vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä kerrotaan henkilötyövuotta kohden asianomaista toimintaa varten määrättyllä yksikköhinnalla.

Teattereiden yksikköhinta, joka on viisi vuotta pysynyt lähes samansuuruisena, nousee ensi vuonna 31 567 euroon. Vuosien mittaan karttunut yksikköhinnan jälkeenjääneisyys jää siitä huolimatta merkittäväksi. Hallituksen esityksellä kuilu valtionosuuden perustana olevan yksik-

köhinnan ja todellisten kustannusten välillä kasvaa edelleen ensi vuonna.

Talousvaikeuksissa kamppailevien teattereiden tilanne on muodostunut kestäättömäksi. Julkisen tuen jo 1990-luvulla alkanut ja alituisesti kasvava jälkeenjääneisyys yleisestä kustannustasosta johtaa väistämättä teatteritarjonnan supistamiseen ja alan työllisyysongelman kärjistymiseen. Se merkitsee myös akuuttia uhkaa alueellisesti kattavan teatteriverkoston säilymiselle.

Julkisen tuen jälkeenjääneisyyden ja menojen kasvun välistä eroa on teattereissa paikattu pääsyyloputulojen osuutta kasvattamalla; nostamalla hintoja, tehostamalla myyntiä ja välttämällä riskialttiita ohjelmistovalintoja. Tämä tie on nyt kuljettu loppuun. Edessä ei ole muita ratkaisuja kuin henkilöstön vähentäminen ja toiminnan supistaminen.

Toisaalta hallitus korostaa työllisyyden ja aluepolitiikan merkitystä ohjelmassaan. Teatterit tarjoavat erinomaisen keinon toteuttaa näitä tavoitteita: teattereiden kustannuksista n. 70 % muodostuu palkkakustannuksista, ja teatteriverkostomme ulottuu Helsingistä Rovaniemelle ja Raumalta Joensuuhun kattaen näin valtaosan maastamme.

Vuoden 2006 talousarvioesityksessä teatterit asetettiin vihdoin samaan kastiin museoiden ja orkesterien valtionosuuksien hinnoitteluperusteissa, kun tasokorjaus oli 2,4 %. Teattereiden osalta tämä ei kuitenkaan korjaa aiempien vuo-

sien epätasa-arvoista kehitystä. Siksi valtion vuoden 2007 talousarvion eduskuntakäsittelyssä tulee vasemmistoliiton eduskuntaryhmän näkemyksen mukaan teattereiden tuen jälkeenhäätien syys oikaista korottamalla valtionosuuden perustana olevan henkilötyövuoden hinta oikealle tasolle.

Teattereiden valtiontukien lisääminen on erinomainen keino työllistää ja estää eriarvoisuuden lisääntymistä maan eri osien välillä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.80.31 lisäyksenä 2 300 000 euroa valtionosuuden perusteena käytettävän yksikköhinnan korottamiseen teattereiden osalta.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Minna Sirnö /vas
Anne Huotari /vas
Outi Ojala /vas